

Ю. В. Фролов,
аспірант кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу,
Західноукраїнський національний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-1949-9137>

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.20.227

ОСОБЛИВОСТІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Yu. Frolov,
Postgraduate student of the Department of International Tourism and Hotel Business,
Western Ukrainian National University

FEATURES OF BUSINESS PROCESSES OF ENTERPRISES IN THE MODERN CONDITIONS OF DIGITALIZATION

Стаття присвячена розкриттю особливостей бізнес-процесів підприємств в сучасних умовах діджиталізації. Встановлено, що розвиток сучасного суспільства відбувається в контексті світових процесів, одним із яких є діджиталізація. Цифровізації належить встановлення головних тенденцій в усіх царинах суспільної життєдіяльності, оскільки вона впливає на зміни принципів та інструментів, завдяки яким ті функціонують і розвиваються. Діджиталізації відводиться суттєва роль у процесі, під час якого створюються передумови й потенціал для того, щоб розвивалися національні економіки, завдяки їй використовуються сучасні інформаційні технології. Ефективний менеджмент у межах підприємства розглядається як основна складова бізнесової галузі. Елементи цього процесу полягають в організації, плануванні та контролі роботи компанії. Ціль менеджменту — розв'язати широкий спектр викликів, які постають перед бізнесом, від нього залежить отримання успіху на міжнародному і внутрішньому ринках та перспектива розвиватися далі. Якщо не впроваджувати нові інформаційні технології, досягти цього буде неймовірно складно. Користуватися сучасними інноваційними технологіями необхідно, усвідомлюючи, що завдяки цьому прийдуть позитивні зміни, а розвиток підприємства оволодіє новими можливостями.

З'ясовано, що в нинішніх реаліях, де відбувається динамічний розвиток технологій, діджиталізацію бізнесових процесів компанії розглядають як обов'язковий чинник того, аби власна діяльність ставала ефективнішою, а витрати знижувалися. Діджиталізацію, від якої насамперед залежить успіх підприємств, вважають ознакою того, що традиційні методи, якими керувалися, здійснюючи підприємницьку діяльність, змінилися впровадженням новітніх та користуванням цифровими технологіями. Особлива роль відводиться діджиталізації бізнес-процесів як частині програми, присвяченій повоєнному відродженню української економічної галузі. Діджиталізацію бізнес-процесів підприємства розглядають у вигляді процесу, в ході якого впроваджуються й використовуються цифрові технології для того, щоб автоматизувати, оптимізувати й поліпшити робочі процеси на підприємстві. Завдяки цьому процесу стає більш ефективною робота підприємств, відбувається зростання власної конкурентоздатності. Діджиталізацію вважають системою, де використовуються новітні програмні забезпечення, ІТ-технології, веб-сервіси та інші механізми.

Висновком є те, що діджиталізацію бізнес-процесів варто розглядати як важливу управлінську царину щодо діяльності бізнесових структур, де завдяки тому, що використовуються цифрові технології, є можливість отримання такими суб'єктами конкурентних переваг. Метою діджиталізації бізнес-процесів є спрощення комунікації, яку між собою ведуть представники бізнесу та клієнти, і її вдосконалення.

The article is devoted to the disclosure of the peculiarities of business processes of enterprises in modern conditions of digitalization. It has been established that modern society is developing in a world that is undergoing digitization processes. Digitization determines the main trends in all spheres of our life, changing the principles and mechanisms of their functioning and development. Digitalization plays an important role in creating prerequisites and potential for the development of national economies, promoting the use of modern information technologies. Successful enterprise management is a key element in business. This process includes organization, planning and control of the company's activities. Management is aimed at solving a wide range of problems that arise in business and is important for successfully entering international and domestic markets with prospects for further development. Without the introduction of new information technologies, it becomes extremely difficult. The use of modern innovative technologies should be accompanied by the awareness that this leads to positive changes and opens up new opportunities for the development of the enterprise.

It was found that in today's world, where technologies are rapidly developing, the digitization of business processes of an enterprise is a necessary factor for increasing the efficiency of one's own activities and reducing costs. Digitization is one of the key success factors for enterprises and means the transition from traditional methods of doing business to the implementation and use of digital technologies. The digitization of business processes is gaining special importance as a component of the post-war revival program of the national economy. Digitization of the business processes of the enterprise is a process of implementation and use of digital technologies for automation, optimization and improvement of the work processes of the enterprise. This process allows enterprises to increase the efficiency of their activities and increase their own competitiveness. Digitalization includes the use of new software, IT technologies, web services and other tools.

As a conclusion, the digitization of business processes is an important area of management of the activities of business representatives, where the use of digital technologies can provide competitive advantages to such entities. Digitization of business processes aims to simplify communication between business representatives and customers and make it more effective.

*Ключові слова: діджиталізація, цифровізація, бізнес-процеси підприємства, переваги, недоліки.
Key words: digitization, digitalization, enterprise business processes, advantages, disadvantages.*

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

У зв'язку з тим, що динамічно розвиваються цифрові технології та стаються глобалізаційні зміни, стрімка трансформація відбувається і в бізнес-середовищі. Діджиталізацію можна сприймати як певний каталізатор розробок інноваційного характеру, а завдяки технологічним змінам з'являються можливості, що полягають у гнучкості, оперативності та індивідуалізації продукції, але разом з тим — і швидкі технологічні зміни, висока складність, а також змінюються вподобання клієнтів та правові вимоги. Відбувається перетворення діджиталізації в рушійну силу, яка спричиняє галузеві структурні зміни, і вони характеризуються різноманітними наслідками, що обумовлює виникнення питань щодо впливу цього процесу на діяльність бізнесу. В нинішніх реаліях перейти на користування цифровими

технологіями означає вже не перевагу, а потребу, яка мусить братися до уваги кожним підприємством. Зважаючи на те, що представниками бізнесової сфери щоразу більше використовуються віртуальні простори, аби залучити більше клієнтів, діджиталізацію бізнес-процесів варто вважати обов'язковою. Завдяки діджиталізації бізнес-процесів вони всі переносяться до цифрового формату, що забезпечує діяльності представників бізнесової сфери ефективність і продуктивність. Тож у зв'язку з важливістю діджиталізації бізнес-процесів є актуальною тема, обрана цим дослідженням.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дана проблематика висвітлювалася такими ученими як Є. Бобошко, І. Віннікова, В. Войтенко, О. Гарафо-

нова, О. Гашутіна, А. Глушко, О. Гук, А. Гуренко, О. Гусєва, Г. Жосан, Р. Залуцький, Л. Лазебник, Т. Лазоренко, С. Легомінова, О. Маслій, С. Олешкевич, С. Онищенко, В. Скриль, С. Удовіченко, І. Шолом, М. Чупріна, В. Яценко та іншими. Проте, попри здійснені вченими важливі дослідження, справедливою буде думка, що дослідження були проведені в недостатній кількості, аби зосередитися на висвітленні практичних аспектів, якими володіє діджиталізація бізнес-процесів на нинішньому етапі.

МЕТА СТАТТІ

Мета статті — розкриття особливостей бізнес-процесів підприємств в сучасних умовах діджиталізації.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Діджиталізацією бізнес-процесів передбачено, що принципи, за якими функціонує онлайн-бізнес, будуть використані в поточних процесах у реальних умовах. Тож завдяки цифровим технологіям бізнес-процеси максимально персоналізовано взаємодіють. Доречно сказати, що діджиталізацію бізнес-процесів можуть сприймати як корисну й клієнти представників бізнесової сфери.

Насамперед варто зазначити, що поняття діджиталізації дуже широке. Навіть якщо розглядати це явище лише з точки зору бізнесу, його можна досліджувати по-різному. Впровадження діджиталізації на підприємствах має свої переваги та недоліки. Дуже часто, вона пов'язана з певними ризиками, які виникають в процесі діяльності підприємства, а також в момент оцифрування якоїсь частини своїх важливих даних. Проте, не зважаючи на велику ймовірність появи ризиків, переважна більшість підприємств діджиталізуються, оскільки переваги безумовно дуже значні. На думку Лазоренко Т.В. та Шолом І.Л.: "В сучасних ринкових умовах процес діджиталізації є одним з визначальних факторів економічного зростання підприємств, та й усього суспільства в цілому" [1]. З ними важко не погодитись, оскільки діджиталізація підприємств зумовлює появу значних змін. Дійсно, з діджиталізацією пов'язані такі процеси, як зміни зовнішнього середовища, технологічна трансформація суспільства та компаній, посилення впливу інформаційних технологій, тощо. Варто також ще зазначити, що діджиталізація підприємств не можлива без діджиталізації суспільства, адже це, по суті один єдиний процес [2].

З огляду на це, доцільно відзначити, що діджиталізація бізнес-процесів потребує послідовного впровадження таких заходів: збір, моделювання та ідентифікація інформації про бізнес-процеси; визначення походження, обробка даних; моделювання інформаційних бізнес-процесів в рамках загальних бізнес-процесів; модифікація інформаційних систем з урахуванням моделювання бізнес-процесів; створення автоматизованих інформаційних систем (з використанням апаратно-програмного забезпечення); контроль бізнес-процесів [3].

Повертаючись до роботи Лазоренко та Шолом, бачимо, що вони стверджують: "Процеси цифрової трансформації являють собою рушійні сили, що стимулюють зміни в бізнес-середовищі, основою яких є впровадження нових технологій, таких як аналіз великих об'ємів

даних, хмарні технології чи електронний документообіг" [1]. Безумовно, правильним є те, що бізнессередовище змінюється з впровадженням інформаційно-комунікаційних технологій на підприємстві. Як доповнення, також зазначається, що відбувається перехід від класичної "продуктової" організації до технологічної, тобто організації впроваджують нові управлінські моделі. Такі моделі зорієнтовані на нову структуру компанії та базуються на використанні digital-стратегії. Багато науковців у своїх дослідженнях, неодноразово зазначають, що підприємства трансформуються та перетворюються під впливом діджиталізації [2].

У сучасному бізнес-середовищі, в умовах індустрії 4.0, діджиталізація бізнес-процесів стає необхідністю для забезпечення стійких конкурентних переваг, а також покращення ефективності господарської діяльності. Цей процес охоплює впровадження цифрових технологій та інновацій з метою оптимізації, автоматизації та покращення різних аспектів діяльності підприємства. Діджиталізація бізнес-процесів включає в себе перехід до використання програмного забезпечення, аналітики даних, хмарних технологій, інтернету речей (IoT), штучного інтелекту (AI) та інших інноваційних рішень. Використання цих технологій дозволяє підприємствам оптимізувати виробничі процеси, управління ланцюгом постачання, взаємодію з клієнтами, а також збільшувати продуктивність та знижувати витрати [3]. Однак діджиталізація вимагає не лише впровадження технологій, але й змін у культурі підприємства та навичках персоналу, що передбачає навчання персоналу використанню нових інструментів, а також створення гнучких та інноваційних організаційних структур. Не викликає сумнівів, що діджиталізація бізнес-процесів є ключовим фактором успіху підприємств [4] в епоху індустрії 4.0, адже дозволяє підприємствам адаптуватися до швидкозмінних умов ринку, підвищувати ефективність та створювати конкурентні переваги. Беручи до уваги швидкий розвиток індустрії 4.0 і перехід до індустрії 5.0, яка характеризується швидкими технологічними змінами, підприємства виявляють потребу у впровадженні цифрових інструментів для оптимізації своїх операційних процесів та взаємодії з клієнтами [5].

Діджиталізація бізнес-процесів призводить до численних конкурентних переваг для представників бізнесу з точки зору операційних процесів. А саме вищий рівень прозорості, можливість своєчасного прийняття управлінських рішень, своєчасний обмін інформацією між компетентними працівниками та створення системного підходу до реагування на прогнози дослідження ринку. Організовані відповіді на мінливі сигнали ризику діджиталізації формуються на основі принципів узгодженості, своєчасності, ефективності та запобігання ризикам [5].

За своєю природою діджиталізація зачіпає одночасно декілька сфер, завдяки чому покращує кожен із них та є фокусом щодо збільшення прибутків підприємства та кращої взаємодії з клієнтами. У майбутньому, коли новітні цифрові технології охоплять більшу частину світу, докорінно зміниться інфраструктура ланцюжка поставок та покращиться ефективність розподілу ресурсів. Слід виділити ключові компоненти, які вплинуть на це. До них належать RFID-мітки, автоматизація

складів та логістичних центрів. Крім цього нова стратегія ведення бізнесу стає необхідною умовою для зручності клієнта від купівлі товару та до його швидкого повернення. В цілому, у сучасному світі формується культура, яка орієнтована на користувача певних товарів та послуг, і відповідно змінюються підходи до даної сфери діяльності підприємств [6].

Коли триває діджиталізація бізнес-процесів, відзначається послідовність змін, які відбуваються протягом кількох етапів, що сприяє відстеженню того, як зростає та ускладнюється цифрова архітектура, котрою володіє бізнес-модель. Разом з тим послідовну цифрову трансформацію бізнес-процесів не обов'язково можна чітко розпізнати. Враховуючи те, що цифрова культура активно впроваджується та в подальшому розвивається, бізнес-суб'єкти на тлі діджиталізації бізнес-процесів вдаються до пропуску одного чи кількох етапів, здобуваючи вищий рівень цифрового перетворення бізнес-процесів.

На думку науковців, при впровадженні діджиталізації в бізнес-процеси, компанії стикаються з певними викликами. Одним із таких викликів є необхідність перегляду, зміни та модернізації вже існуючих бізнес-процесів та систем управління. Це вимагає великих зусиль та великих витрат часу, але в результаті підприємство отримує можливість не лише збільшити ефективність бізнес-процесів, а й покращити якість власної продукції або послуг. Також, підприємства стикаються з необхідністю змінювати та впроваджувати нові цифрові технології та програмне забезпечення у власну діяльність. Даний процес потребує великих вкладень і збільшення витрат на початкових етапах, але в довгостроковій перспективі, підприємство матиме змогу навпаки зменшити витрати та водночас збільшити продуктивність своєї праці [7].

Гуренко А.В. та Гашутіна О.Е. у своїй статті "Напрями розвитку систем управління в умовах діджиталізації бізнесу в Україні" поділили підприємства за ступенем діджиталізації. З їхньої точки зору, всі компанії, за рівнем впровадження діджиталізації в бізнес, можна поділити на 4 типи, яким відповідають 4 рівні (див. рис. 1). Чим вищий ступінь впровадження, тим активніше та результативніше на підприємстві використовується діджиталізація. На четвертому рівні для компанії відкривається доступ до послуг, які раніше вимагали значних часових та/або матеріальних витрат. Компанія має розширену клієнтську базу, і в той же час скорочує вартість обслуговування всіх своїх клієнтів [8].

Діджиталізація стала невід'ємною частиною сучасного суспільства. Люди люблять усе цифрове і сподіваються на відповідне ставлення до цифровізації з боку бізнесу. Споживачі бажають взаємодіяти з банками, страховими компаніями, операторами мобільного зв'язку та міськими адміністраціями через ПК та мобільні пристрої, очікуючи бездоганного користувацького досвіду. Цифрова трансформація необхідна бізнесу, щоб відповідати сучасним вимогам світу та його потребами. Необхідність діджиталізації виникає під час розробки нових продуктів та є шляхом у забезпеченні більшої цінності для клієнта. Основна ідея полягає в застосуванні нових технологій, що дозволяють бути кращими, ніж цифрові технології конкурентів. Цифровізація відбувається практично постійно, коли

продукт чи послуга змінюється (через технологія) таким чином, що досвід споживача або модель взаємодії перебудовується навколо інфраструктури цифрових комунікацій та медіа. Застосування цифрових технологій до бізнес-процесів компанії — це шлях до швидкого досягнення цілей найбільшої ефективності. Інструментами діджиталізації бізнес-процесів підприємства є кіберфізичні системи, робототехніка, штучний інтелект, 3D-друк, великі дані, Інтернет речей тощо. На основі цих інструментів підприємства отримують безліч переваг, наприклад: автоматизацію виробничих процесів; зростання лояльності клієнтів; зниження витрат; зменшення ступеню ризиків людських факторів; оптимізацію роботи з даними; економію ресурсів; зростання іміджу компанії; підвищенню рівня конкурентоспроможності. За допомогою цифрових систем з'являється можливість працювати поза межами офісу, спрощуються способи навчання персоналу та через автоматизацію рутинних справ вивільняється час робітників на більш креативні справи, які автоматизувати не можна [9].

Однак слід розуміти, що процес оцифрування вимагає певних змін у бізнесі. Наприклад, оскільки нова епоха включає нові зовнішні фактори та можливості, стратегічні моделі потребують перегляду. Процес формування та впровадження стратегії повинен бути постійним, щоб адаптуватися до швидких змін у цифровому середовищі. Деякі галузі та місії деяких компаній можуть перестати бути актуальними. Це змушує кожну компанію чітко розуміти середовище, в якому функціонує їх бізнес. Цифровий простір надає можливість адаптувати товари та послуги до потреб споживачів. Усі працівники повинні бути обізнаними та брати участь у процесі цифрової трансформації компанії. Це вимагає фундаментальної взаємодії на всіх рівнях організації, від звичайних робітників до акціонерів. Також у цьому випадку набуває значення співпраця із сторонніми суб'єктами. Слід зазначити, що в епоху діджиталізації орієнтація на споживача стає дедалі різкішою, оскільки не тільки легше створити і монетизувати щось цифровим способом, але й знищити [10].

Як правило, процес впровадження діджиталізації на підприємстві відбувається у три етапи: До першого етапу відноситься аналіз наявних активів компанії, визначення ефективності роботи всіх її відділів та розробка нових стратегій ведення бізнесу. До другого — безпосереднє впровадження діджитал-технологій та експерименти з ними для розгортання масштабування бізнес-додатків. Заключний третій етап передбачає аналіз отриманих результатів. Він покликаний дати оцінку ефективності впровадження цифрових технологій і, за потреби, внести коригування. Слід зазначити певні особливості керування підприємством в умовах діджиталізації. До них відносяться: орієнтація на клієнта, формування цифрової екосистеми, висока швидкість реакції на зміни у конкурентному середовищі, отримання та обробка даних в режимі реального часу. Це є запорукою вдалого управління та комунікацій як в середині підприємства так і зовні — з поставальниками, клієнтами тощо [11].

Діджиталізація бізнес-процесів як і будь-яка серйозна зміна в динаміці бізнесу вимагає часу як на рівні

впровадження, так і на рівні результатів. З огляду на те, перевагами діджиталізації бізнес-процесів є:

1. Здатність виходити на нові ринки. Для представників бізнесу пошук нових місць збуту продукції, яку вони виробляють, може бути найважливішим рушієм зростання. Використання технологій для відстеження взаємодії з потенційними клієнтами на новому ринку та можливість моніторингу в режимі реального часу для точного налаштування повідомлень або самої продукції є ключовими для забезпечення рентабельності інвестицій. Крім того, здатність налагоджувати зв'язки з цільовою аудиторією, чи з кінцевим клієнтом, чи з потенційним партнером потребує постійної присутності в мережі Інтернет.

2. Підвищення продуктивності завдяки автоматизації бізнес-процесів. Автоматизація бізнес-процесів полягає у використанні технологій для автоматизації внутрішніх процесів, які є повторюваними, послідовними з часом і тими, які повинні бути без помилок. Метою автоматизації бізнес-процесів є зменшення ручних зусиль у повторюваних процесах, що робить їх менш схильними до людських помилок і звільняє ресурси для завдань вищого рівня, де потрібно більше креативності та інших можливостей, які не можуть бути відтворені машиною.

3. Покращений досвід співробітників. Робочі структури змінюються з часом залежно від типу продукції, що виробляється, а також від потреби охоплення різних ринків, з гнучкістю та можливістю організовувати ресурси віддалено, з командами, які працюють з різних місць. Діджиталізація ресурсів, необхідних для розробки та планування, розповсюдження або надання послуг, є першою умовою для розвитку справжньої цифрової трансформації бізнес-процесів та представників бізнесу в цілому.

4. Постійне вдосконалення бізнес-процесів і відносин з клієнтами [12].

Не дивлячись на велику кількість переваг, що надає діджиталізація бізнес-процесів підприємства, цей процес також має ряд недоліків:

— діджиталізація потребує великих витрат на інфраструктуру. Даний процес потребує значних витрат на забезпечення цифрової інфраструктури, а саме на закупівлю необхідного обладнання: програмне забезпечення, мережі, бази даних, комп'ютерне обладнання, безпекові заходи, тощо. Даний фактор може стати певним обмеженням для малих підприємств, адже вони найчастіше мають обмежений бюджет.

— діджиталізація потребує велику кількість часу на впровадження у підприємницьку діяльність. Даний процес є тривалим, безперервним та складним, особливо для підприємств, які мають неактуальну систему управління та застарілу технічно-матеріальну базу. Це може спричинити додаткові витрати коштів та ресурсів підприємств.

— необхідність забезпечення підприємства висококваліфікованими трудовими ресурсами. Діджиталізація потребує професійних спеціалістів з технічної підтримки, висококваліфікованих системних адміністраторів, спеціалістів з програмування. Це може спричинити підвищення витрат для підприємств на оплату праці висококваліфікованих спеціалістів. Особливо, це може

стати перепорою до впровадження даного процесу в свою діяльність для малих підприємств, адже дуже часто малі компанії не мають змоги оплачувати працю спеціалістів високого рівня.

— збільшення витрат на перепідготовку кадрів. Діджиталізація потребує високої підготовки трудових ресурсів підприємства та спричиняє необхідність професійної перепідготовки кадрів, збільшення витрат на корпоративне навчання персоналу, тощо. Також, діджиталізація бізнес-процесів може негативно вплинути на зайнятість працівників, а саме призвести до її зниження [7].

Коли триває діджиталізація, бізнес-процесами виконується роль не тільки елементів, з яких складається процесний підхід до управління, а й ключових учасників цього перетворення. Тож якщо бізнес-процеси вдосконалять свою концепцію, це стане базою, на якій згадані процеси в подальшому зазнаватимуть цифрових змін. Доцільно зауважити, що діджиталізацію бізнес-процесів загалом спрямовано на те, щоб: оптимізувати ресурсний потенціал, аби виробничо-господарська діяльність ставала ефективнішою; оптимізувати витрати й економити час; поліпшувати фінансові показники; краще управляти людськими ресурсами; мінімізувати людський капітал, поки триває криза; використовувати робочий час і трудове життя в нових формах; підвищувати ефективність бізнес-процесів та збільшувати корпоративний прибуток і т. д.

Діджиталізувати бізнес-процеси — не означає, що на підприємстві можна діджиталізувати один бізнес-процес, два чи навіть багато. Це потребує, аби відбувалися постійний моніторинг та оцінювання, щоб було розуміння, що функціонує, а що ні. Відтак не варто вдаватися до передчасного послаблення контролю, який здійснює робоча група з діджиталізації бізнес-процесів. Щоб діджиталізація бізнес-процесів була ефективною, необхідне постійне здійснення моніторингу та контролю продуктивності вказаних процесів.

Необхідно зазначити, що завдяки діджиталізації роботи представників бізнесової сфери бізнес-процеси стають досконалішими, бізнес-одиниці — гнучкими, здатними до адаптації та краще пристосованими до того, що зовнішнє середовище швидко змінюється, а отже, зростає конкурентоздатність. Чи ефективною буде цифрова трансформація бізнесу, залежить від того, наскільки інноваційним є технологічний потенціал країни, на якому рівні розвитку перебувають сучасні інформаційно-комунікаційні технології та чи здатні громадяни й організації продуктивно користуватися цифровими технологіями, щоб бізнес-процеси освоїли діджиталізацію.

Цифрове перетворення, якого зазнають бізнес-процеси, володіє потенціалом, котрого визначають швидкість та розуміння споживачів, а також створення якісних систем, орієнтованих на комунікаційні потоки багатьох спрямувань. У зв'язку з тим, що зовнішнє середовище змінюється, представники бізнесової галузі мають практикувати формування систем, які займатимуться прогностичними дослідженнями, й відповідних інтерпретацій потоків, що несуть інформацію, аби розробити оптимальні управлінські та організаційні рішення.

ВИСНОВКИ

Отже, результати, які надали здійснені дослідження, свідчать про важливість діджиталізації бізнес-процесів як сфери, зайнятої управлінням бізнесовою діяльністю, де, користуючись цифровими технологіями, можна гарантувати, що такі суб'єкти будуть забезпечені конкурентними перевагами. Завдяки діджиталізації бізнес-процесів стає простішою комунікація, яку ведуть між собою представники бізнесової сфери та клієнти, вона стає ефективнішою. Оскільки значення, яке має цифрове перетворення бізнес-процесів для бізнес-операцій зростає, необхідно поглиблювати наукові дослідження, щоб довести: діджиталізація важлива, адже впливає на те, аби представники бізнесу відчували економічну безпеку, вона формує ефективні системи, завдяки яким перебувають в управлінні бізнес-процеси.

Література:

1. Лазоренко Т.В., Шолом І.Л., Діджиталізація як основний фактор розвитку бізнесу. URL: <https://drive.google.com/file/d/1L8SF-ZbYodvkrotn1ZZOzIUHL-U1mlfU/view>
2. Олешкевич С.І., Гук О.В. Роль діджиталізації у розвитку бізнесу та її вплив на організаційну структуру підприємств. URL: <http://spu.fmm.kpi.ua/article/view/204743>
3. Лазебник Л. Л., Войтенко В. О. Інформаційна інфраструктура в цифровізації бізнес-процесів підприємства. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2020. Випуск 42. С. 18—22.
4. Onyshchenko S., Hlushko A., Maslii O., Skryl V. Risks and Threats to Economic Security of Enterprises in the Construction Industry Under Pandemic Conditions. Lecture Notes in Civil Engineering. 2022. vol. 181, pp. 711—724
5. Гусєва О.Ю., Легомінова С.В. Діджиталізація — як інструмент удосконалення бізнеспроцесів, їх оптимізація. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2018. Випуск 1. С. 33—39.
6. Гарафонов О.І Жосан Г.В. Діджиталізація та автоматизація бізнес-процесів: відмінність дефініцій та місце в менеджменті підприємства. Таврійський науковий вісник. 2023. Випуск 15, С. 161—166.
7. Чуприна М.О., Бобошко Є.М. Переваги та недоліки діджиталізації бізнес-процесів підприємства. URL: <https://confmanagement-proc.kpi.ua/article/view/279870>
8. Гуренко А.В., Гашутіна О.Е., Напрями розвитку систем управління в умовах діджиталізації бізнесу в Україні. Економіка і суспільство. 2018. № 19. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/19_ukr/113.pdf
9. Залуцький, Р.О. Вплив діджиталізації на бізнес-процеси. URL: <https://ir.duan.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f00172f9-05d1-468e-be7e-ddee5-b3c02a5/content#page=19>
10. Удовіченко С.О., Віннікова І.І. Діджиталізація бізнес-процесів підприємства. Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи. 2021. С. 112—113.
11. Яценко В.В. Діджиталізація — сучасний фактор розвитку бізнес-процесів. Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка". 2022. №2. С. 1—7.

12. Digital transformation of business processes: 4 benefits. Doxee. URL: <https://www.doxee.com/blog/technology/digital-transformation-of-business-processes-benefits/>

References:

1. Lazorenko, T.V. & Sholom, I.L. (2020), "Digitalization as the main factor of business development", available at: <https://drive.google.com/file/d/1L8SF-ZbYodvkrotn1ZZOzIUHL-U1mlfU/view> (Accessed 25 Sept 2024).
2. Oleshkevych, S.I. & Huk, O.V. (2020), "The role of digitization in business development and its impact on the organizational structure of enterprises", available at: <http://spu.fmm.kpi.ua/article/view/204743> (Accessed 25 Sept 2024).
3. Lazebnyk, L.L. & Voitenko, V.O. (2020), "Information infrastructure in the digitalization of business processes of the enterprise", Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu, vol. 42, 18—22.
4. Onyshchenko, S., Hlushko, A., Maslii, O. & Skryl, V. (2022), " Risks and Threats to Economic Security of Enterprises in the Construction Industry Under Pandemic Conditions ", Lecture Notes in Civil Engineering, vol. 181, pp. 711—724.
5. Husieva, O.Iu. & Lehominova, S.V. (2018), "Digitization — as a tool for improving business processes, their optimization", Ekonomika. Menedzhment. Biznes — Economy. Management. Business, vol. 1, pp. 33—39.
6. Harafonova, O.I. & Zhosan, H.V. (2023), "Digitization and automation of business processes: difference in definitions and place in enterprise management", Tavriyskyi naukovyi visnyk, 15, pp. 161—166.
7. Chuprina, M.O. & Boboshko, Ye.M. (2023), "Advantages and disadvantages of digitalization of business processes of the enterprise", available at: <https://confmanagement-proc.kpi.ua/article/view/279870> (Accessed 25 Sept 2024).
8. Hurenko, A.V. & Hashutina, O.E. (2018), "Development directions of management systems in conditions of digitalization of business in Ukraine", Ekonomika i suspilstvo, vol. 19, available at: http://economyandsociety.in.ua/journal/19_ukr/113.pdf (Accessed 25 Sept 2024).
9. Zalutskyi, R.O. (2020), "Impact of digitalization on business processes", available at: <https://ir.duan.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f00172f9-05d1-468e-be7e-ddee5b3c02a5/content#page=19> (Accessed 25 Sept 2024).
10. Udovichenko, S.O. & Vinnikova, I.I. (2021), "Digitization of the enterprise's business processes", Biznes, innovatsii, menedzhment: problemy ta perspektyvy, pp. 112—113.
11. Yatsenko, V.V. (2022), "Digitalization is a modern factor in the development of business processes", Efektyvna ekonomika, vol. 2.
12. Doxee (2024), "Digital transformation of business processes: 4 benefits", available at: <https://www.doxee.com/blog/technology/digital-transformation-of-businessprocesses-benefits/> (Accessed 25 Sept 2024).
Стаття надійшла до редакції 07.10.2024 р.